

2 SOFTWARE PRO ÚČETNICTVÍ

Oblast softwaru pro vedení účetnictví a ostatních podnikových agend se ve světě označuje jako ERP systems (Enterprise Resource Planning), u nás se používá spíše pojem „ekonomický“ nebo „účetní software“.

Do zahájení transformace ekonomiky na přelomu 80. a 90. let 20. století byly tyto programy součástí tzv. automatizovaných systémů řízení tehdejších státních podniků či družstev.

2.1 Vývoj nabídky účetního softwaru v České republice

České účetní programy, které vznikaly na počátku devadesátých let 20. století, pracovaly pod tehdy převládajícím operačním systémem **MS DOS**. Jako vývojové prostředí byl nejčastěji volen programovací jazyk **FoxPro** a data byla uložena ve formátu **DBF**. Systémy vynikaly relativně velkou rychlostí, ale projevovala se u nich nízká bezpečnost dat.

Zpočátku se jednalo o účetní programy s možností vystavení faktur, zaúčtování přijatých faktur, zpracování výpisů z bankovního účtu a pokladních dokladů. Často byla součástí programu agenda dlouhodobého majetku (tehdy označovaného základní prostředky a později investiční majetek).

Vyspělejší programy obsahovaly také již skladovou evidenci a případně některé i mzdovou a personální agendu. Uživatelské prostředí (vzhled programu) bylo sice jednoduché, ale přehledné a spolehlivé.

V dřívějších státních podnicích a družstvech docházelo postupně v první polovině 90. let 20. století k privatizacím, případně restitucím, některé nově vzniklé firmy jednotlivců se postupně zvětšovaly. Tím vznikl velký počet uživatelů, kteří začali požadovat komplexnější systémy, které by kromě účetnictví zajišťovaly obchodní činnosti, výrobní procesy a další oblasti firemních aktivit; tedy podnikové informační systémy. V České republice patří k nejznámějším systém R3 německé společnosti **SAP**, mezi světově nejvýznamnější patřily produkty **Oracle Financials**, **J. D. Edwards**, **MacPac**, **Triton**, **BPCS** a **Business 400**.

V této době se na českém trhu začali objevovat zástupci velkých zahraničních společností nabízející moderní řešení určené většinou pro operační systém **MS Windows**, obvykle s využitím **SQL** technologie. Vzhled uživatelského prostředí a práce v těchto programech byly příjemnější, bylo možné využít mnoho nových funkcí. Tyto programy však trpěly všemi potížemi, které s sebou přinášelo používání starších verzí operačního systému MS Windows. Prostředí na tomto trhu v ČR tvořilo a stále tvoří několik softwarových společností distribuujících podobné produkty.

Některé systémy byly již v té době navrženy modulárně, takže zákazník si mohl zakoupit pouze ty části systému (moduly), které potřeboval pro svoji činnost, což snížilo náročnost investice do nákupu programů. Na trhu existovaly na jedné straně rozsáhlé, finančně náročné ekonomické systémy, které ke svému zavedení vyžadovaly dlouhý čas, a na druhé jednoduché „krabicové“ programy, pro vymezené podnikové agendy (obvykle účetnictví), které se nainstalovaly a byly schopné práce.

Strukturu trhu s ekonomickými systémy v současnosti **určují** zejména následující **faktory**:

- prakticky všichni velcí čeští výrobci investovali do vývoje moderních systémů založených na SQL technologii a určených pro platformu Windows (popř. Linux, UNIX apod.),
- rozšířila se nabídka doprovodných modulů, systémy mají rostoucí možnosti a výrobci poskytují širší rozsah služeb (servis, on-line technická podpora, školení atd.),
- důležitým jevem je spojování některých výrobců, firmy tak dosahují většího podílu na trhu, jsou finančně a personálně stabilnější, čímž získávají náskok ve vývoji moderních programů.

Obr. 2-1 Ukázka části přehledu dodavatelů podnikových informačních systémů

The screenshot shows the SystemOnLine website interface. The header includes the CCB logo and the text 'SystemOnLine on-line o podnikových informačních systémech'. The navigation menu contains: Hlavní stránka, Ediční plány - ceníky, Kontakty, Předplatné časopisů, and Kalendář akcí. The main content area is titled 'PŘEHLED: ERP' and features a search bar and a filter button. Below this is a table listing various ERP products and their manufacturers.

Název produktu	Jméno výrobce/producenta
▷ ABRA G3	Aktis a.s.
▷ ABRA G4	Aktis a.s.
▷ ACC	Accord spol. s r.o.
▷ ACONTO Corporate	PCS-Software, spol. s r.o.
▷ ALTEC Aplikace	ALTEC a.s.
▷ Altus VARIO	ALTUS Development spol. s r.o.
▷ APERTUM CZ 3.59	TECHNOSOFT, SYSKA
▷ ApSoft	ApSoft s.r.o.
▷ AROP	CÍGLER SOFTWARE, a.s.
▷ AXA ERP	AXA a.s.
▷ AZ.PRO	PROSPEKS-IT, a.s.
▷ b2industry	bäurer GmbH
▷ Bílý Motýl	BM Servis s.r.o.
▷ BYZNYS Win	J.K.R., spol. s r.o.
▷ CIS	PORS software a.s.
▷ COMPEKON IS	COMPEKON s.r.o.
▷ ComSTAR 2000	ComSTAR, spol. s r.o.

Additional text on the page includes: 'Podrobný přehled podnikových informačních systémů ERP na českém a slovenském trhu', 'Datum poslední aktualizace: 15.8.2005', and a search bar with 'Vyhledávání' and 'Filtr' buttons. There are also advertisements for 'Karat' and 'Kompletní linuxové řešení'.

Zdroj: www.sol.cz

Předpokládané směry vývoje v oblasti programů pro vedení účetnictví a dalších podnikových agend

1. Vyšší **specifikace požadavků zákazníků** na ekonomický informační systém: zákazníci při výběru informačního systému stále častěji vybírají takové produkty, jejichž **základní moduly** jim plně vyhovují, ale některé části systému nejsou plně podle jejich představ a požadavků. Řešením bývá **vytvoření doplňkové aplikace**, která dané požadavky vyřeší individuálně. Tuto speciální aplikaci někdy vytváří dodavatel celého systému, často ale i jiná firma nebo IT útvar zákazníka.
2. **Konsolidace trhu**, snižování počtu dodavatelů: v budoucnu bude patrně na českém trhu působit kromě velkých zahraničních společností jen několik velkých českých „výrobců“ ekonomických systémů. Současně budou na trhu působit menší firmy – tvůrci tzv. oborových řešení. Menší tzv. lokální producenti, kteří zabezpečují servis pro poměrně malou skupinu svých zákazníků, budou postupně pohlceni většími firmami nebo budou zanikat.
3. **Přístup 24 hodin denně odkudkoliv**: výrobci ekonomických systémů budou tedy vytvářet otevřené, snadno pochopitelné a rychle aplikovatelné systémy a poskytovat individuální doplňkové aplikace napojené na základní ekonomický systém.

K ekonomickému systému se může přistupovat dvojím způsobem:

- prvním z nich je využití terminálových služeb, které si vyžádá investici do softwaru pro terminálové služby a případně do hardwaru,
- druhou možností je vytvoření klientské strany ekonomického systému tak, že libovolnou část lze provozovat jako jakoukoli jinou aplikaci v internetovém prohlížeči.

Obě metody předpokládají zpřístupnění dat do vnější sítě prostřednictvím internetu nebo virtuální podnikové interní sítě.

4. Rostoucí **poptávka po CRM řešeních** (Customer Relationship Management) je jedním z důsledků orientace zejména obchodních firem na zákazníka. Firma, která chce realizovat svůj produkt na trhu, musí znát jeho potřeby, přání, zvyky a reakce. Pomocí CRM modulů, které umožňují využít potenciál informací nesených v datech ekonomických systémů, lze veškeré kontakty se zákazníky evidovat, průběžně doplňovat a rychle vyhodnocovat.
5. Vrcholem pak může být **schopnost kombinovat informace** obsažené v ekonomické části systémů s informacemi v CRM modulu a komplexně je vyhodnocovat, aby bylo možné klientovi sestavit přesně načasovanou nabídku.

2.2 Jak vybrat vhodný ekonomický software

Ekonomický software vybíráme ve dvou odlišných situacích:

- dosud žádný software nemáme – tato hypotetická situace nastává v současné době snad jen u nově vznikajících firem,
- máme určitý druh softwaru, ale z nejrůznějších důvodů chceme nebo musíme přejít na jiný.

V obou typech výše uvedených situací je však důležité začít **analýzou potřeb zákazníka** – buď zaměstnanci firmy nebo specializovaným poradcem. Analýza „potřeby účetního systému“ je vlastně hledáním správných řešení následujících úkolů:

- a) identifikace vstupů a výstupů podnikového účetního systému,
- b) určení vzájemných vztahů mezi prvky účetního systému,
- c) stanovení všech druhů účetních transakcí, které se mohou v podniku vyskytnout,
- d) zjištění pravděpodobného počtu účetních transakcí každého druhu za typické účetní období,
- e) specifikace požadavků uživatelů na výkazy – jejich charakter, periodicitu apod.,
- f) uvedení úrovně účetních a počítačových znalostí zaměstnanců účetního oddělení atd. (zpracováno volně podle [9]).

Pro správnou volbu systému je nezbytná analýza současného stavu. Jedná se o náročný úkol, na který se specializují i některé firmy. Tyto společnosti svým klientům, kteří hledají optimální účetní a ekonomický software, nabízí odborné poradenství. Jejich služby jsou často zdarma, protože dostávají provize od softwarových firem za získání klienta. To může být ovšem i zdrojem potenciálních problémů důvěryhodnosti doporučení.

Výše uvedený počátek analýzy představuje počáteční bod pro srovnání určité poptávky zákazníka po ekonomickém softwaru určitých vlastností s nabídkou dodavatelů těchto systémů. Jak již bylo uvedeno v předcházející části této kapitoly, nabídka je v současné době již velmi pestrá co se týká komplexnosti systému, ceny, nabízených služeb apod.

Ukážeme si na několika příkladech soubory otázek, které vyjadřují kritéria výběru mezi jednotlivými nabídkami. Autor Dušek [4] uvádí:

„Lze určit několik nejobecnějších vlastností, které mohou odlišit dobrý SW od jiného. Které to jsou?

1. Jaké jsou reference? Nejlépe je přímo jednat s několika uživateli účetních programů. Přímo s lidmi, kteří s nimi pracují.
2. Jak je zajištěn servis a podpora od firmy, jež dodává účetní software? Lze se např. telefonicky kdykoliv ptát na cokoli s tím, že obdržím kvalifikovanou odpověď?
3. Je SW živý? Je prováděn průběžný servis? Pracují autoři aktivně na rozvoji?
4. Je autorská firma dostatečně silná?
5. Jaká je uživatelská „přítulnost“ SW? Účetní mají zbytečný strach z práce s programy.
6. Jsou výstupní sestavy přehledně a kvalitně zpracovány?“

V dalším zdroji [7] jsou otázky a požadavky zákazníka formulovány obsírněji:

Podklady pro výběr účetního a ekonomického softwaru

- Jaká by měla být **cena** účetního softwaru? Pro některé firmy a zvláště pro ty, které význam účetnictví pro řízení firmy neberou příliš vážně, představuje jediné kritérium. Některé společnosti také nabízí koupi svého programu na splátky nebo možnost uzavření leasingové smlouvy.
- Jaké je **datum předpokládaného nasazení** informačního systému?
- Jaké jsou důvody, které nás vedou k výměně stávajícího softwaru, jaké byly jeho nedostatky?
- **Jaký účetní program** potřebujeme pro naši firmu – pro vedení podvojného účetnictví nebo daňové evidence, program specializovaný či univerzální, pro velkou nebo malou agendu, program umožňující finanční nebo i vnitropodnikové účetnictví? Určení účetního programu může být různé. Některé programy jsou zaměřeny na firmy podnikající v oblasti servisní, obchodní, výrobní, účetní apod., některé mohou být úzce specializovány na jednotlivé obory. Účetní programy jsou často koncipovány podle velikosti firmy (tedy rozsahu účetnictví) na software pro velké, střední nebo malé firmy.
- Podléháme-li auditu, umožní program splnit všechny požadavky auditora?
- Máme-li střediska, divize, zakázky, umožní program jejich oddělené účtování?
- Jaké máme **požadavky na dostupné moduly**? Téměř všechny dnešní ekonomické systémy mají modul pro mzdy a personalistiku, modul skladového hospodářství a modul pro evidenci dlouhodobého majetku. Některé systémy se odlišují nabídkou speciálních modulů (např. modul pro leasingové společnosti, moduly pro nákup, prodej, technickou přípravu výroby, elektronické bankovníctví, controlling apod.), které spíše nejsou základní součástí programu a je třeba za ně připlatit. Některé společnosti námi požadované moduly ani nenabízejí. Důležitá otázka tedy zní, zda lze základní program doplňovat také o náročnější požadavky zákazníka pomocí technologie doplňků a programovaných modulů (zda program obsahuje obecné funkce, které zajišťují integraci libovolných modulů do systému) a jaké jsou k dispozici.
- Je podmínkou, aby bylo možné k účetnímu softwaru také zakoupit ekonomický systém pro vyhodnocování údajů z účetnictví a jiných zdrojů na základě ekonomických analýz? Požadujeme kompletní informační systém?
- Jaké budeme požadovat **upgrady a aktualizace**? Některé společnosti svým klientům pravidelně zasílají různá vylepšení a korekce stávajících chyb programu. Legislativa se často mění, a proto dochází k různým změnám v programu.

- Můžeme **získat vlastní zkušenost z účtování v daném programu**? Dnes je zcela běžné, že společnosti nabízí svůj produkt v demo verzi, která je kapacitně nebo časově omezená. Zájemce tak má možnosti vyzkoušet, jak program vypadá a funguje, a rozhodnout se, zda mu vyhovuje, splňuje všechny požadavky a zda mu vyhovuje uživatelské prostředí.
- Jaké jsou základní **identifikační údaje firmy** poskytující tyto programy? Mnoho napoví právní forma, doba trvání činnosti, počet klientů, pokrytí trhu současné a předpokládané a především reference firem, které v daném softwaru účtují.
- Je důležité zjistit, zda jsou firmy, které jej používají, s tímto programem spokojeny, zda se nejedná o poruchový program, jaká jsou jeho slabá místa, jak výrobce reaguje na dotazy či stížnosti (**reference firem**, které daný software používají).
- Jaká je kvalita **www stránky** společnosti nabízející účetní software? Kvalita www stránek je důležitá, protože stále více firem je připojeno na internet, komunikují prostřednictvím emailu nebo předpokládají dostupnost upgradů či zkušebních verzí programu touto cestou.
- Jaká je **architektura účetního softwaru** (v čem a jak byl vytvořen)? Ten, kdo rozumí této oblasti, může odhadnout, jak kvalitní, bezpečný a spolehlivý program bude.
- Pod jakým **operačním systémem** program pracuje (Windows 95/98/2000/XP, Linux, Unix, MS DOS) a jaké má nároky na počítač? Programy mohou vyžadovat vysokou rychlost počítače a zabírat mnoho místa v paměti. V dnešní době je nezbytností, aby program fungoval pod systémem Windows XP, ale mohou být i jiné nároky.
- Požadujeme síťové propojení? Jedná se o otázku, zda program umožňuje kvalitní síťové propojení umožňující účtovat na více počítačích a zda je také možno účtovat na několika počítačích ve stejnou chvíli.
- Jaké jsou ostatní **doprovodné služby**? Mezi tyto nadstandardní služby můžeme zařadit on-line poradenství, telefonní poradenství, příručky popř. výškolení v daném softwaru. Má firma místní zastoupení pro případné servisní služby (včetně implementací) a jak jsou drahé? V současné době je trend takový, že cena za služby tvoří stále větší podíl na ceně pořízení ekonomického informačního systému. To je způsobeno jednak relativně velkou možností přizpůsobení softwaru uživatelům na míru a náročností na kvalitní výškolení personálu.
- Kolik adresářů pro účtované firmy program obsahuje? Některé softwary neumožňují účtovat více než 1 firmu a pokud ano, pak pouze po zaplacení poplatku za multilicence.
- Jakou propojenost s internetem a dalším softwarem (obvykle MS Office apod.) program nabízí?
- Umožní nám program **on-line sdílení a přenášení dat**, máme-li pobočky?
- Je možné informační systém propojit s naším e-shopem? Možnost napojení na jiné systémy je jedním z rysů, kterými se jednotlivé informační systémy liší.

2.3 Případová studie – výběr softwaru pro firmu Novák

2.3.1 Požadavky firmy a sestavení nabídky

Firma Novák, s. r. o. se zabývá daňovým poradenstvím a vedením účetnictví. Nedávno se obrátila na poskytovatele konzultačních služeb v oblasti ekonomického softwaru se žádostí o zpracování nabídky vhodného programu pro vedení účetnictví pro její klienty. Požadavky na software jsou stanoveny následujícím výčtem.

Potřebujeme program, který:

- umožňuje účtovat v systému podvojného účetnictví (vítaná je i možnost vedení amerického deníku) pod operačním systémem MS Windows 2000 a novějších verzích,
- splňuje legislativní normy a ve kterém mohou účtovat i firmy podléhající auditu,
- je kvalitní a spolehlivý, má vynikající reference,
- umožňuje snadné zadávání účetních zápisů a funguje na principu předkontací,
- poskytuje firma, která zašle demo verzi pro vyzkoušení,
- umožňuje účtovat odděleně jednotlivá střediska, zakázky a divize,
- má příjemné uživatelské prostředí (grafika aplikací, zvuková upozornění),
- vytváří kvalitní tiskové výstupy s možností vkládání loga, vytváření vlastních tiskových sestav,
- je známý a je účetními firmami často používán,
- je pravidelně aktualizován (výrobce zasílá upgrade) a reaguje na změny v legislativě,
- má k dispozici alespoň jednoduchou ekonomickou nadstavbu pro vyhodnocování údajů z účetnictví a dalších vstupů,
- poskytuje stabilní firma s dobrou pověstí (přednostně právní forma a.s.),
- umožňuje takové síťové propojení, které umožní účtování na alespoň 4 počítačích ve stejnou chvíli,
- umožňuje odesílat přes internet výkazy z programu rovnou na úřady,
- lze přenést data z tiskových sestav nebo i jednotlivé zápisy v účetním deníku do formulářů v Excelu,
- zahrnuje telefonické a on-line poradenství,
- dovoluje účtování neomezeného množství firem,
- obsahuje moduly mezd s vytvořením interních dokladů,

Firma Novák nepožaduje:

- modul pro sklady (žádný klient naší společnosti nevyžaduje vedení skladového hospodářství nebo je vedou sami),
- příliš nízkou cenu nebo prodej na splátky, horní hranice ceny ale činí 100 000 Kč,
- nízké požadavky na hardware,
- modul pro daňovou evidenci,
- on-line sdílení a přenášení dat na pobočky.

Konzultant po upřesnění požadavků sestavil přehled nabídky účetního softwaru

Nabídka účetních programů na současném trhu zahrnuje stovky programů, které vyvíjí především české společnosti. V poslední letech však v naší republice začaly působit pobočky velkých zahraničních společností, které se specializují na tuto oblast.

Pro zahrnutí společnosti nabízející účetní a ekonomický software do tohoto seznamu bylo zvoleno kritérium existence webových stránek v následujících sekcích:

- http://firmy.seznam.cz/Pocitace_a_internet/Software/Ekonomicky_software/,
- http://www.seznam.cz/Elektro_mobily_a_pocitace/Prodejci_vypocetni_techiky/Prodejci_software/Prodejci_ekonomickeho_software/index.html.

Důvodem pro volbu tohoto kritéria je velká pravděpodobnost, že společnosti vyvíjející software budou prezentovat své produkty na internetu. Dále jsou využity informace, které poskytla společnost Účetní svět (<http://www.ucetnisvet.cz/trziste.php>).

Jedná se pouze o ty společnosti, které účetní software vyvinuly (tedy nikoliv firmy, které jsou pouze distributory) a jejichž program není příliš specializován na jednotlivé obory podnikání.

Tabulka č. 2-1: Přehled vhodného softwaru pro zákazníka

Název společnosti	Název softwaru	www stránky
Aktis, a.s	ABRA	http://www.abra.cz
ACCORD spol.s r.o.	ACC Lite a Peristop	http://www.accord.cz
Altus Development s.r.o	Altus VARIO	http://www.altus.cz
AXA, spol. s r.o	AXA ERP	http://www.axa-sw.cz
Beep, s.r.o	Twist Inspire	http://www.beep.cz
CÍGLER SOFTWARE, a.s.	Money S3	http://www.money.cz
CompCity s.r.o	FAKT	http://www.compcity.cz
CSH s. r. o	SYSEL – podvojně účetnictví	http://www.csh.cz
CyberSoft, s.r.o.,	ERP Systém I6	http://www.cybersoft.cz
Čapek Zdeněk Ing.	WinDUO	http://www.winduo.cz
DATEV.cz s.r.o.	DATEV - ACCOUNTING	http://www.datev.cz
ELIWAY I.T., s.r.o	FARAO	http://www.eliwayit.cz
H&M DataSoft spol. s r.o.	SB Komplet	http://www.sb-komplet.cz
IS Berghof, s.r.o	PSIPENTA	http://www.isb.cz
J. K. R. spol. s. r. o	BYZNYS Win	http://www.jkr.cz
KASTNER software s.r.o.	STEREO 2004	http://www.stereo.cz
KELOC CS, s.r.o	KelWin	http://www.keloccs.cz
LCS International, a.s	LCS Helios IQ	http://www.lcs.cz
LCS Softprofes, a.s.	LCS SIS	http://www.lcs.cz
LORGA s.r.o.,	LORGA-Podvojně účto	http://www.lorga.cz
MIKROS, a.s.,	WAM S/3	http://www.mikros.cz
Office Consult s.r.o.	OC	http://www.oconsult.cz
ORION software, s.r.o	ORION	http://www.orion.tabor.cz
PREMIER system, s.r.o.,	Premiér	http://www.prem.cz
PVT ESO, spol. s r.o.	ESO 9 Ekonomika	http://www.swpro.cz
SAUL GROUP, s.r.o.	RIS 2000	http://www.saul.cz
STORMWARE, s.r.o.	POHODA	http://www.stormware.cz
SW MORAVA s.r.o.	IS Xenon	http://www.swmorava.cz
SW HORRY, a.s.	HORRY	http://www.horry.cz
TreSoft, s.r.o.	Signys	http://www.trias92.cz
Valet MT, spol. s r.o.,	MARK	http://www.valet.cz
WAK SYSTEM s.r.o.	WAK INTRA	http://www.waksystem.cz
ZK SOFT – Martin Zajíc	ZK Púčto	http://www.zksoft.cz
6K, spol. s r.o.	6K WIN Účetnictví	http://www.6k.cz

Zdroj: upraveno podle [6]

Do seznamu nebyly zahrnuty firmy:

- s malým počtem klientů a malým budoucím potenciálem (například fyzické osoby bez zaměstnanců),
- dále firmy s komplexním informačním systémem, které přesahují potenciál využití a cenové možnosti malých a středních společností.

Dalším krokem při výběru softwaru bylo **sestavení dotazníku a jeho odeslání** výše uvedeným dodavatelům vybraných programů pro účetnictví.

Příklad dopisu se žádostí o vyplnění dotazníku:

*XYZ, spol. s r.o.
Nová I
100 01 Praha 1*

Vážení,

obracíme se na Vás z důvodu potřeby aktualizace našeho přehledu nabídky účetních a ekonomických systémů.

Naše společnost poskytuje účetní služby, daňové a ekonomické poradenství. V současné době hledáme účetní software, který by plně uspokojil naše požadavky. Zároveň potřebujeme obnovit náš přehled o nabízených softwarech pro naši klientelu. Vaše společnost vyvinula účetní software „Účetnictví“, a proto si dovoluujeme položit Vám několik otázek, které nám pomohou určit, zda je váš produkt pro naši společnost vhodný.

Prosíme Vás tedy o vyplnění přiloženého dotazníku. Nevyhovuje-li Vám ruční vyplňování dotazníku a upřednostňujete elektronickou formu, je samozřejmě možno dotazník zaslat také e-mailem. Rádi bychom Vás upozornili, že některé otázky mají pouze informativní charakter a nemusí být rozhodující pro naše konečné stanovisko. Zodpovězením položených dotazů v co největším rozsahu nám vyjdete velice vstříc. Uvítáme také, pokud nám s vyplněným dotazníkem zašlete jakékoli další relevantní informace o Vašem účetním produktu.

V případě nesrozumitelnosti nějaké otázky nebo jakýchkoli dalších připomínek nás neváhejte kontaktovat.

Velmi oceníme, pokud nám vyplněný dotazník zašlete v první polovině měsíce ledna, nejlépe však do 15. ledna 2005, neboť následně bude konzultováno s klienty softwarové řešení.

Přejeme krásné vánoční svátky, těšíme se na vaše odpovědi a na další spolupráci s Vámi.

S pozdravem

*Ing. František Novák
jednatel firmy Novák, s. r. o.*

*Brno, 10. prosince 2004
Příloha: Dotazník*

Vzor dotazníku:

Tento dotazník obsahuje souhrn individuálních požadavků naší společnosti a našich klientů. Prosíme Vás o uvedení údajů, aby bylo možné vyhodnotit vlastnosti Vašeho produktu. Za zaslání zpět velmi děkujeme.

Otázka		Odpověď				
1	Je účetní software určen pro vedení plného podvojného účetnictví?	ANO		NE		
	Umožní účetní software vedení amerického deníku?	ANO		NE		
	Umožní účetní software vedení daňové evidence?	ANO		NE		
2	Pro jakou firmu je účetní software určen?	Velkou	Střední	Malou	Pro jakoukoli	
3	Určete, prosím, pod jakým operačním systémem účetní software funguje:	Windows 95/98	Windows 2000/XP	Unix	MS DOS	
	Určete, prosím, jaké jsou požadavky na rychlost počítače:	Požadovaná rychlost PC:				
	Určete, prosím, jaké jsou přibližné požadavky na paměť počítače:	Velikost základního účetního software v MB:				
4	Umožňuje účetní software účtování neomezeného počtu firem?	ANO	NE – účtovat další firmu lze po zaplacení poplatku ..... Kč			
5	Existuje možnost vyzkoušení demoverze vašeho účetního software?	ANO		NE		
6	Umožňuje Váš produkt oddělené účtování jednotlivých zakázek?	ANO		NE		
	Umožňuje Váš produkt oddělené účtování jednotlivých středisek?	ANO		NE		
	Umožňuje Váš produkt oddělené účtování jednotlivých činností?	ANO		NE		
7	Základní cena účetního software:	Kč				
8	Umožňujete prodej Vašich produktů na splátky?	ANO		NE		
9	Nabízí Vaše společnost ekonomický systém pro vyhodnocování údajů z účetnictví nebo je váš účetní software kompatibilní s jiným ekonomickým systémem (prosíme uvést bližší informace o daném systému)?	ANO		NE		
		Bližší údaje:				
10	Dostupné moduly:	Modul MZDY	Ano - cena Kč:	Není	V zákl. ceně	
		Modul SKLADY	Ano - cena Kč:	Není	V zákl. ceně	
		Modul KNIHA JÍZD	Ano - cena Kč:	Není	V zákl. ceně	
		Modul E-banking	Ano - cena Kč:	Není	V zákl. ceně	
	Uveďte další dostupné moduly včetně ceny (popř. včetně jejich funkce):	Modul.....Kč				
		Modul.....Kč				
		Modul.....Kč				
		Modul.....Kč				

11	Umožňuje účetní software účtování v interní síti podniku?	ANO	NE
	Pokud ano, je možné účtovat na více počítačích současně?	ANO	NE
	Umožnil by Váš systém on-line sdílení a přenášení dat, má-li Váš klient pobočky?	ANO	NE
12	Poskytujete případný servis v městě, kde sídlí Váš klient, např. při poruše software?	ANO – hod. sazba za technika Kč:	NE
	Zajišťuje Vaše společnost k účetnímu software telefonní a on-line poradenství?	ANO	NE
	Zajišťuje Vaše společnost jako doprovodné služby také školení práce v programu?	ANO – hod. sazba pro 1 osobu Kč:	NE
	Zasílá Vaše společnost k účetnímu software příručku?	ANO	NE
13	Zasílá Vaše společnost upgrady pro aktualizaci účetního software?	ANO – cena 1 upgrade Kč:	NE
14	Je možné tiskové sestavy nebo jednotlivé položky expedovat do programů typu Excel?	ANO	NE
	Je možné z Vašeho software tisknout příkazy k úhradě pro banky, účetní výkazy a formuláře pro FÚ, OSSZ, zdravotní pojišťovny ap., které uvedené instituce přijímají?	ANO	NE
	Umožňuje Váš software odesílat formuláře (např. formulář pro DPH) přímo přes internet?	ANO	NE
	Umožňuje Váš software elektronické bankovníctví přímo z programu?	ANO	NE
	Umožňuje Váš software sledování cash-flow?	ANO	NE
	Je Váš software založen na účtování pomocí předkontací?	ANO	NE
	Umožňuje Váš software úpravu tiskových sestav (např. přidání dalšího sloupce)?	ANO	NE
	Umožňuje Váš software vložení loga vlastní firmy do formuláře vystavené faktury?	ANO	NE
15	V jakém prostředí (architektuře) byl Váš software vytvořen (např. jaký programovací jazyk byl použit pro vývojové prostředí)?		
16	Odlišuje se Váš produkt v nějakých podstatných vlastnostech od jiných účetních nebo ekonomických software?		
	Má zvláštní přednosti a výhody pro uživatele?		

17	Uveďte, prosím, počet vašich klientů:	
18	Uveďte prosím město, kde je sídlo Vaší společnosti:	
19	Uveďte prosím města, ve kterých máte pobočky (pokud existují) vykonávající servis:	

2.3.2 Postup vyhodnocení informací o softwaru

Nejvhodnější software pro zkoumanou firmu budeme volit pouze z těch společností, které reagovaly na náš dopis, protože ochota komunikovat je důležitou předností. Stupně ohodnocení jsou označeny „velmi vhodný“, „vhodný“, „přijatelný“ a „nevhodný“ produkt. Podkladem toto pro ohodnocení je počet získaných bodů v závislosti na vyhodnocení:

- základních vlastností softwaru (viz tabulka 3-2),
- cenové dostupnosti softwaru (viz tabulka č. 3-3),
- mimořádných předností softwaru (viz tabulka 3-4)
- právní formy společnosti.

Vyhodnocení základních vlastností softwaru podle odpovědí v dotazníku (v níže uvedené tabulce je uveden způsob vyhodnocení některých odpovědí)

Tabulka č. 3-2: Vyhodnocení základních vlastností softwaru

FIRMA:		PRODUKT:				
HODNOCENÍ: nevhodný/přijatelný/vhodný/velmi vhodný		BODŮ:				
	Dotaz	Možnosti ohodnocení	Podmínka (body: 10 - velmi požadováno, 0 - nemusí být, -10 - zásadní nedostatek)			
4	Účtování neomezeného počtu firem	ANO/NE	IF ANO (10)	IF NE (-10)		
10	Obsahuje Modul MZDY	ANO/NE	IF ANO (9)	IF NE (-9)		
	Obsahuje Modul KNIHA JÍZD	ANO/NE	IF ANO (5)	IF NE (-2)		
	Obsahuje Modul E-BANKING	ANO/NE	IF ANO (6)	IF NE (-6)		
	Účtování na více počítačích současně	ANO/NE	IF ANO (10)	IF NE (-10)		
12	Servis v místě sídla klienta	ANO/NE	IF ANO (8)	IF NE (-8)		
	Telefonní a on-line poradenství	ANO/NE	IF ANO (10)	IF NE (-10)		

14	Export dat do Excelu	ANO/NE	IF ANO (10)	IF NE (-10)		
	Odeslání formuláře DPH z programu přes Internet	ANO/NE	IF ANO (6)	IF NE (-5)		
	E-banking z programu	ANO/NE	IF ANO (9)	IF NE (-8)		
	Účtování pomocí předkontací	ANO/NE	IF ANO (10)	IF NE (-10)		
	Úprava tiskových sestav	ANO/NE	IF ANO (8)	IF NE (-7)		
	Vkládání grafických prvků (loga)	ANO/NE	IF ANO (6)	IF NE (-4)		
16	Počet klientů		IF<0-499> (-10)	IF<500-999> (-5)	IF<1000-1999> (5)	IF<2000-99999> (10)
17	Pobočky, servis či autorizovaní partneři	Žádné/Několik/Mnoho	IF Žádné (-5)	IF Několik (2)	IF Mnoho (6)	

Zdroj: upraveno podle [6]

Vyhodnocení cenové dostupnosti softwaru bylo provedeno podle získaných informací od dodavatelů.

Tabulka č. 3-3: Ohodnocení cenové dostupnosti

Cena		Počet získaných bodů
od	do	
	11 499 Kč	28
	.	.
36 500 Kč	41 499 Kč	4
41 500 Kč	46 499 Kč	0
46 500 Kč	51 499 Kč	-4
	.	.
76 500 Kč	81 499 Kč	-28
96 500 Kč	100 499 Kč	-45
100 500 Kč		- všechny získané body

Zdroj: upraveno podle [6]

Vyhodnocení právní formy dodavatelů softwaru

Tabulka č. 3-4: Přehled a ohodnocení právní formy softwarových firem

1	a.s.	nejdůvěryhodnější	10	Aktis, a.s., CÍGLER Software, a.s., LCS Softprofes, a.s., LCS International, a.s., MIKROS, a.s.
2	s.r.o.	většina firem	0	
3	FO	nejméně důvěryhodné	-10	

Zdroj: upraveno podle [6]

Vyhodnocení mimořádných předností softwaru = kvalitativní hodnocení, které nebylo možno zohlednit v dotazníku

Počet bodů	Vlastnosti
20	Vynikající ostatní přednosti
10	Nadstandardní ostatní přednosti

Závěr

Na základě bodového ohodnocení vlastností jednotlivých produktů dle kritérií zkoumané firmy vzniklo pořadí uvedené v tabulce č. 3-5.

Tabulka č. 3-5: Vyhodnocení ekonomických a účetních programů

Pořadí	Počet bodů	Software	Společnost	Ohodnocení
I. Software do Kč 100 500,-				
1	231	Money S3	CÍGLER SOFTWARE, a.s.	velmi vhodný
2	225	Premiér	PREMIER systém, s.r.o.	velmi vhodný
3	224	POHODA	STORMWARE, s.r.o.	velmi vhodný
4	218	LCS SIS	LCS Softprofes, a.s.	velmi vhodný
5	211	LCS Helios IQ	LCS International, a.s.	velmi vhodný
6	206	STEREO 2004	KASTNER software, s.r.o.	velmi vhodný
7	201	KelWin	Keloc CS, s.r.o.	vhodný
8	196	Altus VARIO	Altus Development, s.r.o.	vhodný
9	193	SYSEL	CSH, s.r.o.	vhodný
10	170	ESO 9 EKONOMIKA	PVT ESO, spol s.r.o.	vhodný
11	168	ABRA G2	Aktis, a.s.	vhodný
12	163	DATEV ACCOUNTING	DATEV.cz,s.r.o.	vhodný
13	162	ACC Lite	ACCORD spol.s r.o.	vhodný
14	151	IS Xenon	SW MORAVA, s.r.o.	přijatelný
15	148	6K Win Účetnictví	6K, spol. s r.o.	přijatelný
16	130	MARK	VALET MT, spol. s r.o.	přijatelný
17	125	WAK INTRA	WAK SYSTÉM, s.r.o.	přijatelný
18	66	WinDUO	Čapek Zdeněk Ing.	nevhodný

II. Software nad Kč 100 500,- ¹				
19	191	WAM S/3	MIKROS, a.s.	nevhodný
20	181	Byznys WIN	J. K. R. spol. s r.o.	nevhodný
21	164	AXA ERP	AXA spol.s r.o.	nevhodný
22	136	RIS 2000	SAUL GROUP, s.r.o.	nevhodný
23	127	Twist Inspire	Beep, s.r.o.	nevhodný
24	88	EPR systém I6	CyberSoft, s.r.o.	nevhodný

Zdroj: upraveno podle [6]

Společnost: CÍGLER SOFTWARE, a.s., software: Money S3

VYHODNOCENÍ (231 bodů): Pro potřeby zkoumané firmy se jedná o velmi vhodný produkt, zvláště verze „Money S3 Office“, která obsahuje navíc moduly e-banking a knihy jízd (Kč 10 270,-). Společnost cenově zvýhodňuje daňové poradce, má pobočku v místě sídla zkoumané společnosti. Money S3 splňuje téměř všechny požadavky, k dispozici je mnoho modulů (včetně TaxEditu pro Money S3). Money S3 je nejprodávanější a nejpoužívanější ekonomický systém s širokým spektrem zákazníků. Výhodou je jednoduchost, rychlost a snadnost ovládání, přehledná aktivní plocha, rychlé třídění, zpracování a vyhledávání dat, a mnoho nadstandardních funkcí. Oproti jiným programů Money S3 neumožňuje okamžitou aktualizaci všech dat.

Společnost: DATEV.cz s.r.o., software: DATEV - ACCOUNTING

VYHODNOCENÍ (163 bodů): Pro potřeby zkoumané firmy by měl být DATEV (v budoucnu velmi) vhodný, protože byl vytvořen jako kompletní softwarové řešení pro daňové poradce a auditory na základě zkušeností v tuzemsku i zahraničí (německá mateřská společnost). Cenově je výhodný, protože daňovým poradcům a auditorům nabízí na všechny programy slevu 25 % a zasílá upgrady zdarma, platí se měsíčně po dobu užívání (Kč 16 560,-/rok pro daňové poradce). Obsahuje jedinečné, navzájem datově provázané programy určené pouze pro oblast daňového poradenství (DATEV-ATTACH, DATEV PROFIT, DATEV EXPERT). Vynikající je především návaznost dat z účetnictví na program TaxEdit. Přednostmi jsou také převzetí konečných hodnot do následujícího roku, četné kontroly správnosti, práce ve dvou oddělených databázích (část účetnictví a část roční závěrka). Jedinečnou vlastností programu je možnost importu dat (tj. účtové osnovy, počátečních stavů a jednotlivých účetních záznamů) z externích účetních programů a systém OPOS (správa pohledávek a závazků klienta). Nevýhodou představuje to, že se jedná o nový projekt a chybí některé moduly. Některé požadavky zkoumané firmy program nespĺňuje. Lze očekávat množství chyb, na které budou uživatelé postupně poukazovat. Servis je poměrně drahý, protože je poskytován z Brna pro celou ČR. Pokud se mezi auditory a daňovými poradci začne DATEV-ACCOUNTING hromadně používat a dojde k odstranění očekávaných chyb, absence modulů a některých požadavků, lze zavedení doporučit.

¹ Nevhodné produkty z cenových důvodů, uvedeno pouze pro informaci. V počtu bodů není zahrnuto cenové ohodnocení.

Společnost: KASTNER software s.r.o., software: STEREO 2004

VYHODNOCENÍ (206 bodů): Pro potřeby zkoumané firmy se jedná o velmi vhodný produkt, zvláště verze „Multi“, která obsahuje navíc modul skladů (Kč 13 990,-). Stereo splňuje všechny požadavky, k dispozici je modul pro zpracování výkazů. Stereo patří mezi nejprodávanější a nejpoužívanější ekonomický systém s širokým spektrem zákazníků, má dlouholetou historii. Jeho výhodou je jednoduchost, přehlednost, snadnost ovládání, a příjemné prostředí. Velkou předností je okamžitá aktualizace všech dat (umožněno sledování součtovaných údajů přímo při pořizování, např. stavy účtů, pokladen a bankovních účtů) a správce pohledů (k výběru sloupců do tabulek, k filtrování záznamů, duplikaci údajů při zadávání a k nastavení tabelátorů, pro každý formulář lze vytvořit několik různých pohledů a uložit je).

Společnost: LCS Softprofes, a.s., software: LCS SIS

VYHODNOCENÍ (218 bodů): Pro potřeby zkoumané firmy se jedná o velmi vhodný produkt. Ve výhodné ceně (Kč 29 900,-) je mnoho nadstandardních modulů. Program splňuje všechny požadavky, není však součástí vlastního IS (existuje možnost propojení, např. s ekonomickým modulem LCS Helios IQ Manažerské vyhodnocování). Společnost má silnou pozici na trhu a kvalitní zázemí. Jedná se o dlouhodobě užívaný a zdokonalovaný program, důraz je kladen na stavebnicovost a provázanost modulů (lze si zvolit individuální skladbu modulů), příjemné ovládání, spolehlivost a návaznost na jiné aplikace.

Společnost: MIKROS, a.s., software: WAM S/3

VYHODNOCENÍ (0 bodů z důvodu ceny): WAM S/3 je nevhodný produkt pro zkoumanou společnost (cena, zaměření, společná datová základna). Nabízí komfort dokonalého IS pro velké společnosti (Kč 300 000,- až 1 000 000,-) a nadstandardně splňuje všechny požadavky moderní kanceláře. Společnost uvádí jako výhody komplexnost systému a služeb, bezpečnost dat, technologii Drill Down, vícestupňové účetnictví (závodové zpracování) a možnost replikace dat.

Společnost: Office Consult s.r.o., software: OC

VYHODNOCENÍ: Tato společnost nezaslala zpět vyplněný dotazník.

Mnoho informací není možné zjistit, a proto její produkt nelze vyhodnotit.

Společnost: ORION software, s.r.o., software: ORION

VYHODNOCENÍ: Tato společnost nezaslala zpět vyplněný dotazník.

Mnoho informací není možné zjistit, a proto její produkt nelze vyhodnotit.

Společnost: PREMIER system, s.r.o., software: Premiér

VYHODNOCENÍ (225 bodů): Pro potřeby zkoumané firmy se jedná o velmi vhodný produkt, především verze „Premiér - Podvojně účetnictví Profesional“ (Kč 37 000,- s mnoha dalšími nadstandardními moduly včetně ekonomických). Program splňuje nadstandardně všechny požadavky, vyniká nápaditým a originálním grafickým prostředím, uživatelskou přívětivostí a otevřeností; umožňuje sestavení přímého cash-flow, interaktivní sledování dokladů a volbu cizojazyčného prostředí. Společnost má vynikající reference, klienty z nejrůznějších oborů (je také rozšířen v místě sídla zkoumané společnosti), spolupracuje s ekonomy a účetními z praxe (používá jej 250-300 účetních firem) a používá osobní přístup ke klientovi (rychle provede jakékoliv úpravy v programu na požádání klienta).

Společnost: PVT ESO, spol. s r.o., software: ESO 9 Ekonomika

VYHODNOCENÍ: Pro potřeby zkoumané společnosti, která účtuje více firem, se jedná o vhodný produkt (Kč 51 800,- odhad ceny, k dispozici je mnoho nadstandardních modulů). Bylo by nutné změnit styl práce ve zkoumané společnosti. Data se ukládají na internetový server, systém ESO pracuje v prostředí Intranetu. Neúčtuje se pomocí předkontací, ale pomocí předem nastavených vzorů dokladů. Řada účetních operací se děje automaticky. Jedná se o komplexní informační systém využívající nejmodernější technologie společnosti Microsoft, důraz je kladen na uživatelskou příjemnost a snadnou obsluhu.

Společnost: SAUL GROUP, s.r.o., software: RIS 2000

VYHODNOCENÍ (0 bodů z důvodu ceny): Tento produkt je nevhodný, značně přesahuje finanční možnosti zkoumané společnosti (Kč 110 000,-) a byl by využit pouze zlomek jeho potenciálu. Jedná se o komplexní IS určený velkým výrobním podnikům, který splňuje nadstandardně všechny požadavky moderní kanceláře. Není demoverze

Společnost: STORMWARE, s.r.o. software: POHODA

VYHODNOCENÍ (221 bodů): Jedná se o jeden z nejrozšířenějších účetních programů v ČR. Pro naši společnost by byl velmi vhodný produkt verze „POHODA 2003 PREMIUM“ (Kč 14 970,-). Přednostmi jsou nízká cena, spolupráce s MS Office, modul Adresář (organizátor), jednoduchost ovládání, široké možnosti vyhledávání, třídění, volba vlastních dotazů a sestav atd. Program splňuje všechny požadavky moderní kanceláře.

Pro ilustraci současné situace v používání databází, programovacích jazyků a architektur v současném ekonomickém softwaru uvádím přehled v následující tabulce.

Tabulka č. 3-5: Přehled použitých databází, programovacích jazyků a architektur vyhodnocovaných programů

Firma	Program	Databáze	Jazyk/prostředí	Architektura
Aktis	Abra G3	SQL databáze Interbase 6.0	Delphi, MS Visual FoxPro 6.0	Client/Server
Altus	Altus vario	MS	MS	MS
Accord	Acc lite		Boreland (jazyk C)	File/Server
Axa	Axa erp	Oracle	MS Visual C++	
Beep	Twist inspire	MS SQL Server	MS Visual C++	Client/Server
CSH	Sysel	Paradox a MS SQL server 2000	Delphi	
Cyber Soft	ERP Systém I6	MS SQL Server 2000	MS Visual Basic a HTML	Client/Server
Čapek Zdeněk Ing.	WinDuo		Pascal	
Datev	Datev		MS Visual C++, Intel x86	
JKR	Business Win	MS SQL Server	MS Visual FoxPro	
Keloc	Kel Win		MS Visual FoxPro	File/Server
LCS International	LCS Helios IQ		Delphi	Client/Server
LCS Softprofes	LCS SIS		MS Visual FoxPro	
MIKROS	WAM S/3	Oracle	Centura Team Developer	Client/Server
Premier Systems	Premiér		MS Visual FoxPro 7.0	
PVT	ESO 09		MS Visual Basic a HTML	Client/Server
SAUL-IS			Power Builder	Client/Server
Stormware	Pohoda	MS Access	MS Visual C++	
SW Morava	Xenon		Clipper (pro MS DOS), Alaska (pro WIN)	
SW Horry	Horry	MS SQL Server	MS Visual C++	Client/Server
Valet			Delphi	Client/Server
WAK	Wak Intra	MS SQL 2000		Client/Server
6K			MS Visual FoxPro 6.0	

Zdroj: upraveno podle [6]

2.4 Počítače pro účetnictví

V této části kapitoly se nebudeme zabývat výběrem vhodného hardware, i když by se to možná podle nadpisu mohlo jevit.

Účetní ve firmě nebývá tím, kdo rozhoduje o investicích do počítačového vybavení, nevybírá značku, typ, výkonnost a další charakteristiky počítačů, na kterých potom pracuje. Jedinou výjimkou jsou snad majitelé malých firem, podniků jednotlivce, kteří sami zabezpečují všechny funkce své firmy. Ale i ti se určitě s někým poradí, přinejmenším s prodejcem počítače, když si ho přijdou koupit.

Z těchto důvodů se v další části textu zamyslíme nad některými **uživatelskými aspekty** zpracování účetních agend na počítači.

Nejprve si musíme stanovit požadavky na počítače, které budeme používat pro vedení účetnictví. Výkon počítače podle odborníků především určuje výkon procesoru. Všechny současné procesory zvládající tzv. kancelářské balíky programů (MS Office, PC SUITE a další) jsou dobře použitelné i pro účetní software.

Operační systém by měl být přinejmenším stejně bezpečný jako samotný hardware. V současnosti proto raději zapomeňme na MS DOS (i když mnoho účetních bylo s ovládním a se spolehlivostí ekonomických systémů běžících pod DOSem spokojeno). Stejně tomu je i s operačními systémy MS Windows 95/98/ME, které jsou nahrazovány 32 bitovými systémy s vysokou mírou bezpečnosti – MS Windows XP.

Existují samozřejmě i další stabilní operační systémy (OS/2, klony Linuxu či Unixu), jejich nasazení vyžaduje ovšem hlubší znalosti a vyšší účast odborníků z oblasti informatiky.

Z problematiky ochrany počítače se zde zmíníme pouze o zálohování a archivování účetních dat. Někdo tyto dva pojmy používá jako synonymum, základní rozlišení by však mělo podle lit. [12] následující:

Zálohování znamená postup, jakým uchránit data proti zničení. Prioritou je obvykle dostupnost a rychlost případné obnovy dat.

Archivace je zajištění dat na trvanlivém médiu, neřeší naopak přednostně rychlost či přístup k datům.

Pro zálohování je možné samozřejmě využít více druhů médií, ale vždy i více kusů jednoho média. Pro zálohování účetních dat se používá často tzv. PoPá systém. Vezmete pět kusů médií (CD, dříve nejčastěji diskety), označíte je Pondělí až Pátek a každý den se pro uložení zálohy vloží médium právě s názvem příslušného dne.

Ergonomické aspekty práce na PC – hluk, prach, vlhkost vzduchu, umístění

Uživatelům PC je dobře známo, že každý počítač se zahřívá a obsahuje větrák kvůli chlazení zahříváných částí. Každý **větrák je zároveň zdrojem hluku**, který snižuje pracovní komfort člověka pracujícího na počítači, nehledě na to, že nespolehlivé větráky často způsobují přehřívání a poruchy různých částí počítače. Odborníci na hardware uvádějí, že větráky chladičů mají asi desetkrát menší spolehlivost než pevné disky počítačů. Kromě technických změn při výrobě, které jistě probíhají (ale uživatelé se zatím potýkají s těmi již vyrobenými a hučícími větráky), se doporučuje například mít počítač na stole a ne na zemi. Tak je totiž lépe slyšet změna tónu zvuku větráku, případné drnčení a jiné zvuky předcházející výpadku. Pro včasné zjištění počínající poruchy je dobré znát „správný zvuk“ svého počítače (tak jako to prý správní řidiči znají i u auta), hlavně v prvních okamžicích po zapnutí.

Prach na různých částech počítače může škodit našemu zdraví několika způsoby.

Prach a otisky prstů na monitoru či LCD displeji rozostřují obraz a přispívají k nadměrnému zatěžování zraku.

Ventilátor počítače víří prach usazený za počítačem na zemi nebo stole, otřením počítače a monitoru alespoň jedenkrát týdně se velké části prachu můžeme spolehlivě zbavit. Velmi problematické oblasti z tohoto pohledu jsou však místa křížení a míjení velkého množství napájecích a prodlužovacích kabelů za počítačem, kde je nesnadné a často i nemožné prach utřít nebo vysát.

V místnostech, kde jsou počítače většinu pracovní doby spuštěny, může zejména v zimním období docházet k výraznému **poklesu vlhkosti vzduchu**. Často je to poznat i bez speciálního měření například tím, že se papíry v tiskárně natahují při spuštění tisku po několika kusech a „lepi“ se k sobě.

Umístění počítače a počítačový nábytek: při postupném vybavování kanceláří podniků docházelo často k tomu, že počítače se umístily do rohu, aby příliš na psacím stole příliš nepřekážely. Při práci na nich pak trpěly nejen oči, ale i ruce, krční páteř apod.

Dnes už se dostalo do všeobecného povědomí, že monitor má být přímo proti uživateli, ale častým nešvarem je používání některých tzv. počítačových stolků. Tam je na pracovní desce umístěn monitor, klávesnice je na úzké vysouvací desce pod ním, ale už se tam nevejde ani podložka s myší. Ta pak musí přijít stejně na horní část stolku s monitorem. Do prostoru, kam by si sedící člověk umístil pouze vlastní nohy se pak umístí počítač a často ještě i tiskárna. Zadní část některých stolků tvoří souvislá deska, takže se tam počítač přehřívá. Často také chybí nebo jsou alespoň nevhodně umístěny otvory pro napájecí a propojovací kabely.

Otázky a úkoly k obsahu 2. kapitoly

1. Jaké znáte nejznámější ERP systémy používané v zahraničí?
2. Charakterizujte hlavní směry vývoje trhu s ekonomickým softwarem v České republice?
3. Vytvořte z uvedených souborů kritérií pro výběr účetního softwaru vašich TOP 10 a zdůvodněte svůj výběr.

